

Møtereferat

Til: Møtedeltakere

Referat planforum

Tema: KPA - Diverse hensyn i arbeidet med kommuneplanens arealdel -Trysil kommune

Møtet ble avholdt på teams.

Møteleder Kristin Ryen Reithaug kristin.ryen.reithaug@innlandetfylke.no
planforum@innlandetfylke.no

Deltakere:

Gunhild Tørhaugen guntor@innlandetfylke.no
Ina Koller ina.koller@trysil.kommune.no
Erik Johan Hildrum erik.johan.hildrum@trysil.kommune.no
Julie Marie Stevik Engh julie.marie.ENGH@trysil.kommune.no
Mathea Sætre Skavern mathea.setre.skavern@trysil.kommune.no
Semming Graff Nygård semming.graff.nygard1@trysil.kommune.no
Tom Hjemseteren tom.hjemseteren@statsforvalteren.no
Agnethe Jovall agnethe.jovall@innlandetfylke.no
Zorica Tomanovic zortom@innlandetfylke.no
Gyda Austin gyda.austin@vegvesen.no
Kristiane Midtaune kristiane.midtaune@statsforvalteren.no
Solveig Hansen solveig.hansen@statsforvalteren.no
Gaute Gangås gaute.gangas@statsforvalteren.no
Ellen Nordrum Brøste ellen.brøste@statsforvalteren.no
Tuva Eiklid tuveik@innlandetfylke.no
Trine Økseter Knudsen trkn@nve.no

Tema	Merknader/oppfølging
KPA – presentasjon Trysil kommune	-Revisjon av gjeldende plan fra 2014. -Planprogram vedtatt i desember 2025 -2026: Utarbeide plangrunnlaget KPA/ planavdelingen. Er nå midt i oppstartsarbeidet og har koblet på formannskapet.

	-Planforslaget kan komme i konflikt med nasjonale eller regionale interesse pga. omdisponering av natur på grunn av flere nye hyttefelt.
konkrete problemstillinger til Regionalt planforum	Vedlagt følger eget problemnotat:
Aktsomhetssoner og hensynssoner ifbm. Naturfare og andre natur-, friluft- og kulturhensyn	<p>Hvordan anbefaler myndigheter at kommunen skal avveie utbyggingsinteresser mot aktsomhetssoner og hensynssoner knyttet til naturfare, naturmangfold, friluftsliv og kulturmiljø i arealplanleggingen? Hvilke forventninger stilles til dokumentasjon og vurderinger når tiltak foreslås innenfor eller i nærheten av slike soner?</p> <p>Mange hensynssoner og aktsomhetssoner i dagens plan. Ønsker ett lesbart kart som fungerer godt over tid. Hva skal ligge i plankartet, og hva som eventuelt kan ligge i ett temakart. Viser til mye «levende data», KPA kan med dette bli en «feilkilde» pga. mangelfull revisjon.</p> <p>-Ønsker gode eksempler på plankart.</p>
Aktsomhetssoner/faresoner i plankartet	<p>Det er praktisk utfordrende å ha aktsomhetssoner /faresoner for ras-, skred- og flomfare liggende inne i selve plankartet for KPA. Kartdata oppdateres med jevne mellomrom – og plankartet kan raskt bli utdatert, og prosess for revidering av plankart krever ressursbruk.</p> <p>Utfordringer: Lesbarhet, og krav om at nyeste kartgrunnlag skal legges til grunn for regulering (krever revisjon av KPA)</p> <p>Forventninger til dokumentasjon i KPA: NVE: Viser til rundskriv H-5/18, H-5/18 Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling - regjeringen.no</p> <p>Formålet med rundskrivet er å redegjøre for de reglene i pbl. som ivaretar hensynet til samfunnssikkerhet.</p> <p>Samfunnssikkerhet skal være førende for planen – og hensyn skal gjenspeiles i plankart og bestemmelser for KPA.</p> <p>Viser til Engerdal som godt eksempel (Feste (konsulent), de har også Tolga og Rendalen).</p> <p>ROS- analysen/aktsomhetsområdene skal inn i plankartet som hensynssoner. Naturfare skal ligge inne i plankartet, det følger av § 9 i kart og planforskriften. Sonene kan også overlape hverandre. Det som kan være utfordrende når det gjelder naturfare er at det er samme hensynssone for reelt kartlagte faresoner og aktsomhetssoner – det er samme sosi-kode. H310 og H320. Inviterer her til eget møte der TK og NVE kan gå mer i detalj. Der man har kartlagte faresoner legges det inn, ellers bruker man aktsomhetssoner – det vil bli noe klipping mellom sonene, (dette er egnet for eget møte). Det er alltid nyeste kunnskap som skal legges til grunn – dette må</p>

	<p>dateres. Dersom KPA har hjemmel for direkte realisering, uten krav om regulering, må kartlegging og oppfølging av ROS tilsvare reguleringsplannivå.</p> <p>For eksempel LNF-områder der det åpnes for spredt bebyggelse så må man ha inn lokaliseringsbestemmelser som sier noe om at man styrer unna hensynssoner der man ønsker å bygge bolig.</p> <p>KPA/pdf. -kartet er juridisk bindene, alt må med her (historikk er viktig).</p> <p>Anbefaler å gjøre revisjon av KPA som mindre endring dersom hensynssoner blir utdatert. Bruke til planstrategien aktivt her.</p> <p>Lesbarhet – det er krav om digitale planer, digitalt (slå av og på lag som letter lesbarhet), alternativt kan man lage ulike varianter av KPA (plankartet) – kart må merkes tydelig (det er kun hovedkartet (der alt er med) som er juridisk bindene).</p> <p>TK: Ønsker eget møte her. Nyttige tilbakemeldinger.</p>
<p>LNF spredt boligbebyggelse:</p>	<p>Det er ønske om å redusere de store områdene med spredt boligbygging i kommunen (eks områdene rundt Osen sjøen). Samtidig er det ønskelig å beholde, eller eventuelt innføre, formålet spredt boligbygging (eller rent boligformål?) på bebygde tomter i LNF.</p> <p>Hvordan vurderer myndigheter ønske om å redusere LNF spredt boligbebyggelse, men at kommunen er åpne for dispensasjon for bolig i LNF. I tillegg; dersom disse tomtene ligger i nærhet til hensynssoner/aktsomhetssoner for naturfare hvordan skal det løses i KPA?</p> <p>Eksempler på andre kommuner?</p> <p>SFtom: Dette omfatter 2 store spørsmål.</p> <p><u>1. Ny spredt boligbygging</u> – skal være avklart i forhold til de ulike interessene i området. Dette kan bli en stor jobb for kommunene, det har tidligere vært akseptert større områder med føringer for bygging og et veldig lavt antall bygg som skal gjennomføres. Det er et veldig lavt antall boliger (TK: 2-3 i året og lite kommersiell boligbygging), og i tillegg kan det være vanskelig å «treffe riktig» området. Det er ofte ønske om å bygge på område nær familie el. Tydelige retningslinjer for dispensasjon kan derfor være en mulighet her.</p> <p><u>2. Områder med eksisterende spredt boligbebyggelse</u> Skal ikke svare på hva som er best av LNF-eksisterende spredt og byggeområde bolig. Men alle bestemmelser som tillater nye tiltak skal vises med figurer i plankartet, selv om dette dreie seg om boligtomter på 1daa, og tar hensyn til alle føringer som kreves med tanke på ny utbygging. SF skal finne eksempler på dette – men er i prosess med flere kommuner</p>

	<p>som jobber med samme problemstilling. Kan informere mer om dette senere.</p> <p>TK: Politikerne ønsker ikke dispensasjoner, og ønsker derfor å beholde større områder for spredt boligbebyggelse. Politikerne ønsker også å vise at det er muligheter i grendene.</p> <p>-Tar med innspill om dispensasjon videre i prosessen.</p> <p>FK: Trysil er en populær hyttekommune uten boplikt. Problematikken med tanke på dispensasjon, henholdsvis bolig – fritidsbolig må også vurderes her.</p> <p>SF(tom): Nye hytter som «spredt» vil ikke være aktuelt i Trysil. Med tanke på planvask kan det være aktuelt å oppheve eldre reguleringsplaner for hytter og erstatte de med bestemmelser i KPA, litt på samme måte som for eksisterende boligbebyggelse. Viser her til Engerdal, men viktig at bestemmelsene i KPA er gode nok til å overta.</p> <p>TK: Kommunen skal gjennomføre planvask, og har fått midler fra departementet. Ønsker ikke å innføre områder for spredt hyttebebyggelse. Det vil i all hovedsak dreie seg om regulerte områder.</p>
<p>Sengeregnskap:</p>	<p>I forbindelse med fritidsboligutbyggingen benytter vi det vi kaller for sengeregnskap når det kommer til å ha kontroll over utbyggingstakt i og rundt Trysilfjellet. Nå vil vi vurdere om dette er en metode vi skal ha med videre eller om vi skal benytte andre metoder (BRA/BYA). Ønsker gjerne vurderinger og refleksjoner rundt dette.</p> <p>Vurdering opp mot om dette har en betydning opp mot andre måter å vise utnyttelse på. Næringa har forholdt seg til disse tallene – og det har fungert greit. Men det er nærliggende å tenke at dette heller skal måles ut fra BRA og BYA. Utleieplikt har blitt fulgt opp.</p> <p>SF(tom): Overnattingskapasitet – der SF uttaler seg om tilsvarende så er dette i sårbare villreinområder. Forståelse for at det kan være nyttig, men det kan også være en fordel og både bruke BYA og BRA når det skal settes bestemmelser om utnyttelse av tomt. Stille spørsmål om det skal skilles mellom private hytter og utleiehytter, varme og kalde senger og hvor mye de brukes er nyttig. Men her, først og fremst, med tanke på bruksområdet som passer sammen. Viser til eksempel fra Birkenåsen (blå/næringsområder)</p> <p>FK: Viser til at regnskapet kan være fordelaktig med tanke på kunnskapsgrunnlag, eventuelt politisk (dialog)– Trysil som hyttekommune. Dette kan egne seg /ha nytteverdi i en samfunnsdel eller planstrategi for videre å omsette disse tallene inn i en KPA, eventuelt gi grunnlag for å skille på formål og plankrav.</p>

<p>Naturregistrering:</p>	<p>Hva forventes av kommunen når det gjelder omfang og kvalitet på naturregistreringer i gamle planområder ved planvask og i forslag til nye utbyggingsområder i KPA?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Når anses eksisterende naturdata som tilstrekkelige, og når forventes det at kommunen innhenter nye eller supplerende registreringer? • Er det spesifikke krav eller anbefalinger knyttet til bruk av NiN-kartlegging eller andre standarder i forbindelse med kommuneplanarbeidet? <p>TK: KPA - det har kommet inn 80 nye innspill i tillegg til eldre planer som skal vurderes. Hva forventes med tanke på (generelle krav) med tanke på registreringer.</p> <p>SF(tom): Viser til at SF har egne fagfolk her, men den eksisterende kartleggingen i Trysil er mest sannsynlig ikke tilstrekkelig. Det er heller ikke realistisk å kreve full NiN-kartlegging i Trysil i arbeidet med KPA, men for nye byggeområder vil det kreves kartlegginger tilsvarende NiN. Gamle byggeområder som ikke er registrert kan også kreve nye undersøkelser på reguleringsplannivå for naturmangfold/ny kunnskap osv.</p> <p>SF(ellen): Kravet har strammet seg inn (eller kravet har vært det samme – men tolkningen har blitt tydeliggjort). Det har kommet en ny tolkningsuttalelse fra KDD angående bekostning av kartlegging, hvem som bekoster dette på kommuneplan nivå – og det fremkommer helt tydelig at det er kommunen. Dette vil derfor bli et kostnadsspørsmål med tanke på hvor mye nytt (områder) man legger inn i planen.</p> <p>Angående spesifikke krav knyttet til NiN – så er det, etter KU forskriften, en anerkjent metode som skal benyttes, og NiN er anerkjent metode. Venter på veileder fra miljødirektoratet på KPA-nivå, men nye områder må kartlegges, dersom det ikke er kartlagt tidligere (alder på kartleggingen er her av betydning i denne vurderingen).</p> <p>TK: Ønsker å sile ut mest mulig før det går til registrering – for å unngå å bruke penger på å registrere områder som ikke skal inn i planen.</p> <p>Eksempler på kommuner? Ønsker mer informasjon her, på generelt grunnlag. Det har blitt mye tøffere krav.</p> <p>SF: Ingen gode kommuneeksempler enda, men SF arbeider med ett informasjonsskriv for å klargjøre dette.</p>
<p>Notat masser, massetak og massedeponi</p>	<p>DMF (ikke i møtet) - Kommunens massebehov:</p> <p>Hva kreves av utredning i forhold til massebehov i kommunen over tid? Finnes det gode bestemmelser eller retningslinjer som omhandler deponering av snø?</p>

	<p>Kommunen bør ha en oversikt over estimert uttaksvolum og tidsperspektiv for det enkelte uttak. DMF har også utarbeidet levetidsanalyse og ressursregnskap for hvert fylke i Norge som kommunen som kan benytte. Disse dataene er basert på årlig driftsrapporteringer, men inkluderer ikke overskuddsmasser. https://dirmin.no/levetidskart, https://dirmin.no/ressursregnskap.</p> <p>DMF vil komme med mer detaljert uttalelse når vi får saken oversend til oss.</p> <p>SF: Viser til krav om massebalanse. Det er ikke ønske om å etablere nye massetak kun for å redusere transport. Behovet må ses i en større sammenheng, og mulighet for bla. Gjenbruk må vurderes. Viser til rundskriv for bærekraftig massehåndtering.</p> <p>Bærekraftig massehåndtering - planlegging og forvaltning av rene overskuddsmasser - regjeringen.no</p>
<p>Sikkerhetssoner for skytebaner</p>	<p>SF -innspill: Trysil har mange skytebaner (17-19stk?) – her følger det en hensynssone. Dette er et tema kommunen skal se på, følger opp dette i videre planarbeid.</p>
<p>Skogfinske interesser og kraftproduksjon</p>	<p>Det har kommet innspill om vindkraft, solkraft og datasenter i områder som berører Finnskogen og den skogfinske kulturen. Hvilke verdier og interesser skal vektlegges og prioriteres i vurderingen av innspill i Finnskogområdet?</p> <p>Vil fylkeskommunen utarbeide føringer for hvordan hensyn til Skogfinske interesser skal ivaretas i planleggingen? Vedlagt ligger Høringsuttalelse fra Trysil kommune til forslag til regionale føringer for sol- og vindkraft i Innlandet. Jernbane Det arbeides for tiden med søknad om interregmidler for etablering av jernbane mellom Sverige og Norge (Trysil). Hvilke krav vil pålegges dersom det legges inn trasé eller båndleggingssone i KPA?</p> <p>Ønsker tydeligere føringer – hvordan jobbe med den skogfinske kulturen?</p> <p>FK: Viser til Juridisk utredning om regional plan for nettinfrastruktur for Innlandet</p> <p>FK: Status i arbeidet med planen, den er ikke vedtatt, de arbeider nå med høringsinnspillene.</p> <p>FK kulturarv: Det har kommet mange høringsinnspill med tanke på de skogfinske interessene. Dette har det blitt arbeidet videre med, retningslinjene har blitt tydeligere og kunnskapsgrunnlaget har blitt styrket (nasjonale minoriteter). Planlegging av sol og vindkraft vil kreve kartlegging som synliggjør hensynet, landskap (kulturmiljø og kulturlandskap)</p>

	<p>mm. Medvirkning er relevant – og det er konkludert med at hensynet skal vektlegges høyt. Planen skal etter behandlings av høringsrunden gjennom politisk behandling.</p> <p>TK: Tydeligere retningslinjer vil være svært nyttig for videre arbeid med KPA.</p> <p>FK: Kulturarv inviterer til videre dialog og kunnskapsdeling. Store landskapsrom er med tanke på skogfinnene viktig – skogfinsk skoglandskap.</p> <p>Kulturminneplanen til TK legger ett godt grunnlag, her er det små hensynssoner, for KPA kan større hensynssoner være aktuelt. (der det utpeker seg kjerneområder).</p> <p>Viser til historielaget i Trysil – omfattende oversikt over skogfinske bygninger. Videre sender materiale fra Bo Hansson.</p>
<p>Jernbane</p>	<p>Det arbeides for tiden med søknad om interregmidler for etablering av jernbane mellom Sverige og Norge (Trysil). Hvilke krav vil pålegges dersom det legges inn trasé eller båndleggingssone i KPA?</p> <p>Tidligere har dette hatt fokus med tanke på turisme (Selen/Trysil), nå spiller også hensyn med tanke på beredskap en viktig rolle. Linja er tenkt videreført til Åmot.</p> <p>IFK: Båndleggingssone kan være krevende – På hvilket grunnlag skal man legge inn en sone? Det må være en begrunnelse/grunnlag for at man ønsker sonen inn.</p> <p>NVE: Planmessig så er riktig sted for dette kommuneplanens samfunnsdel med en tydelig arealstrategi (for en mer overordnet transportstrategi).</p> <p>TK: Dette fremkommer ikke i dagens samfunnsplan (den begynner å bli gammel). Arbeidet har på svensk side pågått i 3-4 år.</p> <p>Det har nå kommet en bestilling for å komme i gang med dette arbeidet. Enig planmessig, men kommunen har ikke kapasitet til å revidere KPS før om 1-2 år.</p> <p>SFsolveig: Viser til Holt og Winge – en juridisk utredning om ny regional plan for nettinfrastruktur. Den ligger på hjemmesiden til IFK</p> <p>Juridisk utredning om regional plan for nettinfrastruktur for Innlandet</p> <p>Tips: Kan dette være relevant for tema?</p> <p>FK: Viser til at KPA er juridisk bindende, det er ikke regionalplan. Så det er ulikheter her. Men utredningsplikt, behov og grunnlag – må kommunen vurdere.</p>

	<p>SVV: Anbefaler å ta kontakt med naboene på svensk side for videre dialog.</p> <p>SF(tom): Minner om at KPA skal inneholde juridisk bindende informasjon. Dersom det tegnes inn en sone så har også regionale myndigheter indirekte gitt sin aksept på et usikkert grunnlag. Er usikker på om det er mulig å få dette inn i KPA. Normalt sett ligger det lange prosesser og utredninger til grunnlag for tilsvarende. Det kommer dessverre flere politiske bestillinger som ikke gjenspeiles KPS.</p> <p>NVE: Hensikten med å legge hensynssonen inn i KPA er (mest sannsynlig) å forhindre eventuell annen nedbygging.</p> <p>-Står man her i fare for å bygge ned eventuelle planlagte traseer? Viser til at LNF-området innebærer byggeforbud.</p> <p>Som et alternativ kan hensynet ligge til grunn som silingskriterier for nye planforslag og planvask. På denne måten er det mulig å hensynta en sone for ny jernbanetrase i denne kommuneplanen. I dialog med styringsgruppen /formannskapet kan dette være veien å gå. Interessen er ivaretatt, men sonen vil ikke tegnes inn i plankartet. Det kan også være retningslinjer for videre arbeid, men ikke noe konkret i kartet.</p>
Reindrift	<p>TK: Kan ikke se at det blir nye konfliktområder. Det vil heller være områder egnet for planvask. Reindrift har ikke hatt stort fokus tidligere– men innspill på videre arbeid er interessant.</p> <p>SF: Kan ikke svare ut dette nå, men ta kontakt for videre dialog. Viser til at dette er en lokal næringsutøvelse.</p>
Kraftstrategi	<p>TK: Er under arbeid. Denne skal ligge til grunn for videre arbeid med kraft og energi.</p> <p>SF: Viser til veileder for statlige planretningslinjer for energi og klima. Det som er nytt er at energibiten er koblet mer direkte mot planarbeid. Det skal også komme fagdager/regionale samlinger som løfter temaet, SF reiser ut i kommunene (datoer kommer). Oppfordrer kommune til å bruke denne arenaen godt.</p>
Oppsummering	<p>Takker for godt møte – og ser frem til videre dialog.</p> <p>Setter pris på at dere er tidlig ute med å melde opp planen til planforum.</p> <p>Ønsker lykke til i videre planarbeid.</p>